

Luokkasolidarisuus

Kirj. Palkkalainen

SOLIDARISUUDEN merkitystä siinä ymmärryksessä kuin järjestömme sitä painostaa ei käsitetä vielä työväestönkään keskuudessa läheskään niin selvästi kuin työväestön nykyinen asema edellyttäisi. Jokainen ihminen käsittää jonkinlaisen veljeystunteen, jonka toivoisi vallitsevan ihmisten välillä, jotka tavalla tai toisella joutuvat toistensa kanssa suhteisiin. Palkkatyöläisten solidarisuus ei kuitenkaan ole mitään epämääräistä veljeystunnetta, joka vallitsisi ihmisten sydämissä ja voisi kohdistua yleensä toisia ihmisiä kohtaan osoitettuna suvaitsevaisuutena, myötätuntona vastoinkäymisissä tai avuliaisuutena missä apua tarvitaan. Teollisuusjärjestön opettama solidarisuus on luokkasolidarisuutta, jolla on yhtä varma perusta yhteiskunnallisessa elämässä kuin itse tällä yhteiselämälläkin.

Yksilöitten olemisentaistelu saa yhteiskunnassa sitä selvemmin luokkataistelun muodon mitä pitemmälle kapitalistinen talous on yhteiskunnassa kehittynyt. Tämä kehitys yhä enemmän yhteiskunnallistuttaa ihmisten elämää, se tahtoo sanoa, se kerää yhä suuremmat ihmisjoukot samoihin keskuksiin ja saattaa yksilön yhä täydellisemmin riippuvaiseksi kokonaisuudesta. Tällöin yksilöllinen vietti ikäänkuin sulautuu joukkovietiksi. Mutta koska tämä yhteiskunta, vaikka se olisi kuinka korkealle kehittynyt, ei ole yhtenäinen, siinä on ihmisluokkia, muuttuu tuo yksilöllisestä vietistä joukkovietiksi vaihtunut tunne myös näiden luokkien mukaan, siitä tulee luokkavietti.

Mitä keskittyneemmäksi kapitalistinen kehitys yhteiselämän johtaa ja mitä suuremmat ihmismassat se siten kokoo samolle paikoin, niin on luonnollista, että tuo ihmisten luokkiin jakautuminenkin siinä helpoimmin näkyy ja vaikuttaa. Ei siksi, että jakautumisia, luokkia olisi keskittyneessä yhteiselämässä enemmän kuin niitä oli kehityksen epäkeskittyneemälläkään asteella. Pääasiallisemmat ovat vain työväenluokka ja kapitalistiluokka, mutta juuri nämä keskittyneessä yhteiselämässä näkevät toisensa helpommin. Epäkeskittyneessä tilassa, kuten esim. kotimaassamme Suomessa, saattoi olla työläisiä, jotka eivät olleet yläluokasta tietoisia muuten kuin kuulopuheiden kautta ja ehkä joskus nähneet pastorin tai jonkun

maalaisparoonin, tehdastyöläinen pomon tai jonkun herran sivumennen. Toista on suurkaupungin köyhälistön suhteen. Se näkee ja kuulee jokainen päivä yläluokan elämää ja kaikkein korkeinta ja loisteli-aammin elävää yläluokkaa mitä maa päällään kantaa.

Tämä pakostakin tuo mieleen luokkajaon ihmisten ja ihmisten välillä. Ja kun toiselta puolen näkee suuret joukot samantaisia kuin on itsekin, selventää se käsitteitä yhä enemmän. Itse elämän taistelu tämänlaisessa yhteiselämässä käy yhä epävarmemmaksi ja kaikkinaisen yksilöllinen kohoamismahdollisuus katoaa mielestäkin. Oma koti, pelto, karja ja palvelijat eivät tule koskaan mieleen. Korkeintaan vähän vakituisempi työ jossain tehtaassa tai yhtiöllä pääsee raottamaan toivon ruusun rypistyneitä lehtiä, mutta sekin on vähämerkityksellistä suuret joukot huomioon ottaen. Joukkoon sulautuminen aina voittaa.

Sellaista veljeystunnetta ei hän kuitenkaan voi kaltaisiinsa nähdenkään tuntea, jonkalaista esim. vanhan ajan ammattilaiset tunsivat. He tunsivat samaa työtä tekevän ammattilaisen veljekseen. Olivat katselleet häntä poikasesta asti, tunsivat hänen veljensä, isänsä ja saapa sanoa melkein kaikki, jotka siinä erikoisessa ammatissa työtä tekivät, kuten Suomessakin. Tunnettiinpa vielä eri osissa maata olevat samaa ammattia harjoittavat työläisetkin, ainakin nimellisesti. Näiden kesken

vallitsi luonnollisesti veljeys, ammattiveljeys. Sellainen ei voi vallita suurkaupunkien teollisuustyöläisten kesken. He eivät persoonallisesti tunnekaan kuin juuri lähimmät työtoverinsa, naapureista ole puhuttakaan.

Mutta ihminen on laumaeläin ja sellaisissa laumoissa eläessä, johon kapitalismi nykyään työläisiä kuljettaa, on hän enemmänkin kuin laumaeläin; hän on ja tuntee olevansa vain osa suuresta koneistosta, joka irralleen otettuna on kokonaan arvoton, mutta koneessa sangen tärkeä paikallaan. Koko yhteiskunnasta hän ei välitä ehkä kerrassaan mitään, mutta hän käsittää kuin itsestään sen että hänen jokapäiväinen elämänsä riippuu työvoimansa kaupaksi saamisesta, kuten toistenkin kaltaistensa. Hän on ruumiineen, persoonana, mukana tässä miljoonien ihmisten muodostamassa koneistossa ja voi toivoa parempaa vain niiden mukana. Keneltäkään toiselta, tai jostain ammattikyvyystään hän ei voi parannusta asemalleen odottaa. Mutta kuitenkin hänellä on aina mielessä, että parempaan pitäisi päästä, koska ei näin tahdo olla hyvä olla ja yläluokalla on hyvä olla. Tässä hänelle syntyy se luokkasolidarisuus, joka on vasta korkealle kehittyneen yhteiselämän aiheuttama, ollen n. k. yhteiskunnallinen vietti, ja syntynyt yksilöllisen vietin tilalle.

Voidaksemme paremmin vielä tulkita luokkasolidarisuuden luonteen ja sen eroavaisuuden jonkinlaiseen ihanteelliseen veljeystunteeseen verrattuna, otamme pienen lainauksen tähän Kautskyilta, vaikka hän onkin sosialidemokraattinen, mutta tässä hän esiintyy tiedemiehenä. Lainaus on seuraava:

“Missä määrin kapitalistinen kehitys edistyy, lohkoutuu yhteiskunta yhä enemmän ja luokkataistelusta tulee tärkein, yleisin, kestävin yksilöitten olemisentalun muoto inhimillisessä yhteiskunnassa; samassa määrin kadottavat yhteiskun-

nalliset vietit kokonaisyhteiskuntaan nähdessä voimaansa, mutta tulevat ne sitä voimakkaammiksi luokan keskuudessa, jonka hyvä nyt yksilöitten suurelle joukolla tulee samaksi kuin yhteishyvä.” Ja edelleen: “. . . kuta omaisuudettomampia kohoamaanpyrkivät luokat (työväenluokka) ovat, kuta enemmän niiden on pakko turvautua yksinomaan omaan voimaansa, sitä voimakkaammin tuntevat kaikki niiden jäsenet yhteenkuuluvaisuutensa valitsevia luokkia vastaan, sitä voimakkaammin kehittyvät heidän yhteiskunnalliset viettinsä (solidarisuus) heidän omaan luokkaansa nähden.”

Vaikka me siis paljon puhumme keskityneen pääoman tehokkaasta riistosta ja sen armottomuudesta työläisiä kohtaan, on sen kehitys juuri se seikka, joka meidän luokkamme keskuuteen solidarisuuden synnyttää. Kuten edellä mainittiin ei esim. sellaisissa oloissa kuin Suomessa elimme, voi syntyä luokkasolidarisuutta siinä muodossa kuin suurteollisuuskeskuksissa ja niinkauan kuin ei työväenluokalla tuollaista luokkasolidarisuutta ole, ei se yhteisvoimin tahdo toimia muuta kuin välttämättömästä pakosta. I. W. W. liitto opettaakin teollisuustyöväen luokkasolidarisuutta sen oikeassa muodossa ja on käytännöllisesti monta kertaa osoittanut, että sen jäsenistö jo tietoisesti edustaa sitä luokkataistelussa. Kymmenet ja sadat olisivat voineet, jos heillä vielä olisi ollut entisajan ryhmä- ja yksilöhenki, pelastua vankiloista, mutta kun heillä oli luokkasolidarisuus, noudattivat he sitä ja eivät luponeet luokkataistelusta. Sellainen käytännöllinen kasvatus on kallista, mutta sitä työväenluokan valistunein ja taisteluihin joutunut osa joutuu tekemään niinkauan kunnes suuremmat joukot saavat riittävän määrän kapitalismin kehityksen luoman tilanteen koulutusta, että ymmärtävät luokkasolidarisuuden suuren merkityksen.

